

โรคถุงน้ำหลายใบในรังไข่ (PCOS)

โดย แพทย์จีน ชนกร ตันสกุล

เมื่อไม่กี่วันมานี้ได้มีโอกาสเดินทางไปตรวจผู้ป่วยนอกสถานที่ จึงได้พบว่า ผู้หญิงสมัยนี้ มีโรคออฟฟิซิน โครมกันมากขึ้น ผู้ป่วยหญิงที่มาตรวจชีพจรส่วนใหญ่ มีภาวะ ประจำเดือนมาบ่อย มาช้า หรือ ไม่มาเป็นเวลานาน เพราะ อะไรถึงเป็นเช่นนั้น ผู้หญิงออฟฟิตส่วนใหญ่จะมีภาวะทางอารมณ์ที่แปรปรวน เครียดจากการทำงาน เพื่อนร่วมงาน หรือ เจ้านาย และ มักจะอยู่ใน สภาวะแวดล้อมเดิมๆ นั่งอยู่ในที่เดิมเดิม หน้าคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน ทานอาหารซ้ำๆแบบเดิม หรือ อาหารฟาสฟู๊ด ซึ่งมี ทั้งความเย็น ไขมัน และน้ำตาลสูง รวมทั้งทุกวันนี้ ผู้หญิงเราต้องทำงานนอกบ้านมากขึ้น เกิด ความเครียด สะสม ทั้งงานนอกบ้าน และงานในบ้าน และ พบได้ว่า ผู้หญิงออฟฟิตส่วนใหญ่ ก่อนทำงานมีรูปร่างสมส่วน พอทำงานไม่กี่ปี กลับกลายเป็น รูปร่างอ้วนใหญ่ มีขนคอกหนาขึ้น หรือ มีหนวด หรือ ผิวหน้ามัน หรือ มีสิวอักเสบขึ้น บริเวณหน้า หรือ ที่บริเวณหลัง ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของโรคที่จะกล่าว ดังต่อไปนี้

โรคถุงน้ำหลายใบในรังไข่ หรือ โรค PCOS (Polycystic ovarian syndrome) มีการแสดงของโรค คือ ผู้ป่วยมี ลักษณะ อ้วน ขนคอก ประจำเดือนมาบ่อย หรือ มาช้าเป็นเดือน หรือ เป็นปี หรือ กะปริกะปอยไม่หยุดเป็นเวลานาน และ ปัจจุบันนี้ ในทางคลินิกสามารถพบ ผู้ป่วย PCOS บางรายมีลักษณะ ผอม หรือ ขนไม่คอก หรือ ประจำเดือนมาตรงทุกเดือน ซึ่งไม่บ่งชี้ถึงอาการของ PCOS เป็นจำนวนมาก แต่สามารถวินิจฉัยโรคได้ด้วย การทำอัลตราซาวด์ พบ ในรังไข่ของผู้ป่วย มีถุงน้ำหลายใบ หรือ สามารถพูดให้เข้าใจได้ว่า ภาวะไข่ไม่สุก หรือ ภาวะไม่ตกไข่ ที่เป็นสาเหตุสำคัญของภาวะมีบุตรยาก นั่นเอง

ทางทฤษฎีแพทย์แผนจีน ได้กล่าวว่า ผู้ป่วย PCOS มีสาเหตุหลัก ที่สำคัญ 4 ประเภท ดังนี้

1. การพร่องของไตหยาง มีสาเหตุจากผู้ป่วยตั้งแต่วัยอยู่ในครรภ์มารดา ได้รับสารอาหารไม่เพียงพอ หยินหยางไม่สมดุล ลมปราณของไตไม่พอที่จะไปหล่อเลี้ยง สารก่อเกิด ทำให้ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักมีประวัติ เมื่อถึงวัยแล้ว ประจำเดือนยังไม่มี ประจำเดือนมาช้าเป็นเดือนเดือน หรือ เป็นปี ประจำเดือนจะมีสีอ่อน และ ปริมาณน้อย อาจ

พบ ภาวะประจำเดือนกะปริกะปอยไม่หยุด สีหน้าซีดไม่สดใส เวียนศรีษะ หูอื้อ ปวดเมื่อยบริเวณเอว และ ขา
อ่อนเพลียและกลัวหนาว อูจจาระเหลว ตกขาวน้อย ช่องคลอดแห้ง

2. เสมหะและความชื้นก่อตัว มีสาเหตุจาก ร่างกายอ่อนแอ ม้ามพร่อง พลังการหมุนเวียนไม่ดี ทำให้เกิดน้ำและ
ความชื้นสะสมเป็นเวลานาน อุดกั้นเส้นลมปราณ ชง ที่เป็นเส้นลมปราณที่สำคัญของการผลิตเลือดประจำเดือน
มักพบผู้ป่วยส่วนใหญ่มีลักษณะอ้วน มีภาวะประจำเดือนมาช้า ปริมาณน้อย จนถึงไม่มานานเป็นปี มีขนคด มี
อาการเวียนศรีษะและแน่นหน้าอก ในลำคอมีเสมหะมาก แขนขาหนัก ไม่มีแรง และตกขาวมีปริมาณมาก
3. ชี้อุดกั้นและเลือดคั่ง มีสาเหตุมาจากอารมณ์ที่แปรปรวน ลมปราณดับอุดกั้นไม่ระบาย ทำให้ผู้ป่วยมีภาวะ
ประจำเดือนมาช้า และ ปริมาณน้อย มีลิ้มเลือดปน อารมณ์แปรปรวน วิดกกังวล ซึมโหม หงุดหงิด ปวดแน่น
บริเวณท้องน้อยและกดเจ็บ หรือ มีอาการแน่นหน้าอกและสีข้าง หรือ มีอาการคัดหน้าอก ร่วมด้วย
4. เส้นลมปราณดับมีความชื้นและความร้อนก่อโรค มีสาเหตุมาจากอารมณ์ขุ่นมัว วิดกกังวล ลมดับอุดกั้นกระทบ
ม้าม เมื่อม้ามพร่อง พลังหมุนเวียนไม่เพียงพอ จึงเกิดความชื้นสะสมภายใน เมื่อลมปราณดับอุดกั้นเป็นเวลานาน
จะเกิดความร้อนสะสมในร่างกาย ความร้อนและความชื้นก่อตัวขึ้น จะอุดกั้นเส้นลมปราณชง และ เส้นลมปราณ
เหริน การไหลเวียนของลมปราณไม่ดี ผู้ป่วยจึงมีภาวะประจำเดือนมาช้า และมีปริมาณน้อย จนถึง ภาวะ
ประจำเดือนไม่มาขึ้นปีขึ้นไป หรือ ภาวะประจำเดือนมาไม่ปกติ กะปริกะปอยไม่หยุด มักพบในผู้ป่วยที่อ้วน มีขน
คดหนา สีวขึ้นที่ใบหน้า ก่อนมีประจำเดือน ผู้ป่วยมักมีอาการคัดและแน่นหน้าอก ตัวและแขนขาบวม ท้องผูก
ปัสสาวะมีสีเหลืองเข้ม ตกขาวมีปริมาณมาก

การรักษาในปัจจุบันนี้ ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักได้รับยาฮอร์โมน หรือ รับประทานยาคุมกำเนิดเพื่อปรับประจำเดือน หรือ
ฉีดยากระตุ้นไข่ไปตก เมื่อ ผู้ป่วยได้รับยาคุมกำเนิดระยะเวลาต่างๆ พบได้ว่า ผู้ป่วยมีน้ำหนักเพิ่มมากขึ้น หรือ ส่งผล
กระทบต่อประจำเดือน เมื่อถึงกำหนดประจำเดือนไม่มา หรือ มาน้อยกว่าปกติ หรือ สีจางกว่าปกติ ตามทฤษฎีการแพทย์
แผนจีนได้กล่าวไว้ว่า ผู้หญิงที่ประจำเดือนไม่มาก่อนถึงวัยอันควร เลือดเสกยังค้างคั่งอยู่ในร่างกาย รั้งไข่ไม่มีประสิทธิภาพ
ในการทำงาน หรือทำงานทดถอยลง เลือดลมอุดกั้น ไหลเวียนไม่ดี เกิดเลือดคั่งในร่างกาย ทำให้เกิด ฝ้า กระ สีหน้าคล้ำ
หรือ มีอาการเหมือนคนวัยทอง ไม่สบายเนื้อ ไม่สบายตัว เหงื่อออก ร้อนวูบวาบ อ่อนเพลีย ไม่มีแรง เป็นต้น

ทางการแพทย์แผนจีน รักษาโดยใช้ยาสมุนไพรจีนเป็นหลัก ในการปรับสมดุลพื้นฐานของร่างกาย เช่น ปรับสมดุล
ไตหยาง ขับเสมหะและความชื้นอุดกั้น ระบายหมุนเวียนชีและเลือดอุดกั้น ขจัดความร้อนและความชื้นของเส้นลมปราณ
ดับ เป็นต้น เมื่อร่างกายของผู้ป่วยสมดุล ประจำเดือนก็สามารถมาได้สม่ำเสมอเป็นปกตินี้เอง ร่วมกับให้ผู้ป่วยการ

ควบคุมน้ำหนัก รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ลดอาการจำพวกฟอสฟอรัส มันจัด หวานจัด เย็นจัด เช่น ไอศกรีม น้ำอัดลม
รักษาสมดุลของอารมณ์ให้เป็นปกติ ก็จะสามารถช่วยให้ผลการรักษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

หมายเหตุ: เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาของหัวเฉิว แพทย์จีน

ใช้เผยแพร่เพื่อเป็นวิทยาทานความรู้แก่ประชาชน

ห้ามมิให้คัดลอกในเชิงพาณิชย์โดยไม่ได้รับอนุญาตทุกกรณี

注意: 这份文件的版权和知识产权属于华侨中医院，仅对外宣传和传播科普知识所用。禁止擅自用于任何形式的商业谋利。

Attention: The copyright and intellectual assets are belonged to the Hua Chiew (TCM) Hospital for public knowledge only. It is prohibit to copy for commercial purposes in all cases without permission.